

Konstpolicy för Svedala kommun

antagen av kommunfullmäktige 2021-11-24, § 114

Gäller från
2022-01-01

Konstpolicy

Konstpolicyen behandlar konstnärlig gestaltning och dess finansiering samt hantering av konst donationer och konstgävor i Svedala kommun.

Intentionen med kommunens konstpolicy är att

- Svedala kommuns invånare ska få uppleva och möta konst i sin vardag
- Offentlig konstnärlig gestaltning ska bidra till gestaltningen av offentlig miljö i kommunen

Definition

En konstnärlig gestaltning är en beständig, utpekad punktinsats som förstärker platsens karaktär, dess identitet och skapar kreativa, attraktiva miljöer för samhällets invånare och besökare. Offentliga konstnärliga gestaltningar ingår i kommunens konstregister och är försedda med skylt med konstverkets- och konstnärens namn.

Offentliga konstnärliga gestaltningar bekostas helt eller delvis av gemensamma skattemedel och utförs av vald professionell konstnär alternativt genom donation eller gåva.

Konstnärlig gestaltning är speciellt angeläget i publika områden där många människor rör sig – när konst tar plats i miljöer där människor bor, verkar och vistas, blir konsten en naturlig och viktig del av vårt demokratiska samhälle och ger möjlighet och upphov till upplevelse, samtal, nytänkande samtidigt som kommunens attraktionskraft stärks.

Kvalitet, mångsidighet, hantverksmässig skicklighet, bredd av motiv och teknik ska prägla offentliga konstverk.

Med offentlig konstnärlig gestaltning eller konst i offentlig miljö avses i detta dokument konst som ägs av Svedala kommun.

Lös och fast konstnärlig gestaltning

En specifik konstnärlig gestaltning utförs antingen direkt på en utsedd offentlig plats eller köps in för att placeras i kommunens lokaler, i första hand där allmänheten har tillträde. Det är skillnad på lös och fast konstnärlig gestaltning. Lös konstnärlig gestaltning är den konst som placeras i kommunens lokaler helt utan byggteknisk påverkan såsom tavlor och mindre skulpturer. Fast konstnärlig gestaltning är konst som integreras i eller på byggnader eller på andra platser, utomhus eller inomhus.

En fast specifik konstnärlig gestaltning kräver budget som beslutas inför varje projekt. Professionell konstnär utses i enlighet med gällande rutiner för konst.

Medel för specifik konstnärlig gestaltning

Specifik konstnärlig gestaltning kan finansieras genom anslag av kommunala medel eller finansieras konstnärlig gestaltning gemensamt av de olika aktörerna vid genomförandet av nya detaljplaner.

Inför framtagande av varje ny detaljplan ska frågan om medel till konstnärlig gestaltning beaktas och läggas fast i markanvisningar och/eller exploateringsavtal.

När finansieringen av konstnärlig gestaltning delas mellan kommunen, kommunens bolag och privata aktörer, skapas en mer likvärdig tillgång till konst i våra livsmiljöer.

Enprocentregeln utformades 1937 genom ett statligt kulturpolitiskt initiativ och innebär att en procent av budgeten för ett byggprojekt, vid nybyggnad, om- eller tillbyggnad, bör avsättas till bild- eller formkonstnärlig gestaltning vid statliga byggnationer. Detta har med tiden blivit vägledande för landsting och kommuner (Se SOU 2015:88, s 184).

Enprocentregeln är således en ekonomiskt vedertagen princip som innebär att cirka en procent av den totala budgeten avsätts för konstnärlig gestaltning vid ny-, om- och tillbyggnad. Enprocentregeln är en generell princip som ska användas därefter. Vad den exakta summan för konstnärlig gestaltning ska vara och varifrån medel tas, ska diskuteras från fall till fall med enprocentregeln som vägledande princip. Hantering av finansiering beskrivs vidare i framtagna rutiner för konst.

Konstnärlig utsmyckning i och/eller i anslutning till byggnationer inom kommunkoncernen ska hanteras i samband med avsiktsförklaring/preliminärt hyresavtal, där enprocentsregeln ska vara vägledande.

Upphandling och genomförande av specifik konstnärlig gestaltning

Budget för specifika konstnärliga gestaltningar ska fastställas i exploateringsavtalet. Planering och genomförande av konstprojekt ansvarar en fastställd konstgrupp med verksamhetsövergripande deltagare. Konstgruppen består av tjänstemän från berörda verksamheter och utses av verksamhetschef.

Konstprojekt ska genomföras genom upphandling. Fokus ska läggas på följande

- Konstnärlig kvalitet
- Hållbarhet över tid
- Att medborgar- och brukarinflytande beaktas.

Donationer och gåvor

Som konstdonation räknas ett specifikt konstverk som inte kommunen själv köpt in och definitionen av donation är *gåva till allmännyttigt ändamål*.

Bedömning, beslut och ekonomiskt åtagande

Kultur- och fritidsnämnden beslutar om att acceptera eller avstå konstverk som doneras till kommunen. Kultur- och fritidsnämnden har alltid rätt att tacka nej till en konstdonation. Bedömning om konstverket ska tas emot görs med utgångspunkt av relevans, konstnärlig kvalitet, syfte och rimliga kringkostnader. Konstverket ska bli del av ett sammanhang, förhöjer upplevelsen av och samspelar med den miljö där den placeras.

Kultur- och fritidsnämnden fattar beslut om konstverkets placering och eventuellt ändring av konstverkets placering över tid. Samråd ska ske med givaren, men kommunen äger alltid beslutsrätt avseende denna fråga. Konstverket ska vara färdigställt vid överlämnandet.

De ekonomiska åtagandena ska bedömas vara rimliga. Huvudprincipen är att inga kostnader ska åläggas kommunen för konstverkets tillverkning, dess fundament och transport till angiven plats etcetera. Kompletterande åtgärder med rimliga kostnader som är förenade med donationen som till exempel mindre markarbete, belysning, plantering och ramning kan bekostas av kommunen.

Avtal, registrering, försäkring och skötsel

I samband med varje donation ska ett donationsavtal upprättas som reglerar respektive parts åtagande samt de konstnärliga rättigheterna. Kultur- och fritidsnämnden ansvarar för att konst donationen registreras i konstregistret, märks och omfattas av kommunens konst- och utställningsförsäkring och befintligt skötselavtal.

Stöld

Vid stöld av det donerade konstverket eller delar av konstverket har kommunen ingen skyldighet att ersätta konstverket.

Ägande- och upphovsrätt

Kommunen är formell ägare av konstverk som doneras. Detta innebär att kommunen själv bestämmer vad som ska ske långsiktigt med konstverket. Kommunen har fri rätt att använda konstverket i sin marknadsföring av kommunen som bild, foto, film och text.

Rutiner för konst

Rutiner för konst och konstnärlig utsmyckning som stöd för hanteringen av konstpolicy tas fram av förvaltningen och beslutas av kommunledningsgruppen.